

A FEJLESZTŐ (E-)BIBLIOTERÁPIÁS FOGLALKOZÁSOKON RÉSZT VEVŐ 6. OSZTÁLYOS DIÁKOK ÖNÉRTÉKELÉSÉNEK VÁLTOZÁSA

T-14

Gulyás Enikő

Országos Széchényi Könyvtár

Kulcsszavak: fejlesztő biblioterápia; fejlesztő e-biblioterápia; önértékelés

Az önértékelés, önismeret fejlesztése minden korosztály esetében fontos pedagógiai feladat, melyek a Maslow-féle szükséglet-hierarchia (Oláh, 2006) csúcsának, valamint Rogers teljes ember (Bagdy, 2014) elképzelésének eléréséhez is nélkülözhetetlenek. Az olvasás során az olvasó és az irodalmi alkotás párbeszédet folytatnak, mely során az olvasó saját tapasztalatait is beleszövi a műbe (reader response), ami által önmagát és mások reakcióit is jobban megérti. A fejlesztő biblioterápiás (Bartos, 1989) és a fejlesztő e-biblioterápiás foglalkozások során a csoport hatására ezen pozitívumok tovább erősíthetők. A vizsgálat célja a fejlesztő biblioterápiás és a fejlesztő e-biblioterápiás foglalkozások okozta változások (pl. kommunikációs jelzések, önértékelés, konfliktuskezelés) mérhetővé tétele volt. A többcsoportos osztálytermi kísérlet 6. osztályosok körében zajlott, a tíz iskola kiválasztása szakértői mintavétellel, a diákok (N=80) kiválasztása az adott iskolán belül véletlenszerű mintaválasztással történt. A vizsgálat a táblagépes eszközhasználat változója alapján előidézett randomizált kísérlet (Csíkos, 2012). Az előadásban a Coopersmith-féle önkitöltős önértékelés teszt eredményeit mutatom be, amit a két beavatkozási csoportban (fejlesztő biblioterápiás és fejlesztő e-biblioterápiás), valamint a kontrollcsoportban is kitöltöttek a diákok a foglalkozássorozat előtt és után. Feltételeztük, hogy (1) a fejlesztő biblioterápiás csoportban pozitív irányba változik az egykorú társakkal való viszonyban megnyilvánuló önértékelés (T), valamint a diákok önmagukkal való elégedettsége (S) a kontrollcsoportéhoz képest; és (2) a fejlesztő e-biblioterápiás csoportban nagyobb mértékű a változás. A skálák adatainak eloszlása szignifikánsan különbözik a normál eloszlástól, így a nullhipotézis elvethető. Az S-skála minden beavatkozási (t=-1,17, p=0,25; t=-0,60, p=0,55) és kontrollcsoportban (t=-0,24, p=0,81; t=-1,52, p=0,14) erősödött, míg a T-skála a beavatkozási csoportokban csökkent (t=0,63, p=0,53; t=0,25, p=0,80), a kontrollcsoportokban pedig növekedett (t=-0,06, p=0,95; t=-0,15, p=0,89), szignifikanciaszintjük azonban alacsony. Az F-próba alapján a Welch-féle d-próba alkalmazható, mely szignifikáns különbséget nem mutat, ám a fejlesztő biblioterápiás kontrollcsoportban a T-skála a beavatkozási csoportéhoz képest csökkent (d=1,97, p=0,05). Az eredmények alapján a művek használata csak részben érte el a várt eredményt. További mérések szükségesek ahhoz, hogy a művek befogadóra tett hatásáról többet megtudjunk, ezáltal adekvát műveket alkalmazhassunk a fejlesztő (e-)biblioterápiás foglalkozásokon.